

Rosalind, en tjej i min – och Shakespeares? – smak!

Inte undra på att Rosalind är en av de absolut mest populära Shakespearerollerna för kvinnliga skadespelare av alla nationaliteter. Vilken tjej! Smart, intelligent, tydligt snygg, snabb i repliken och uppenbarligen mycket trevligt sällskap. Och vilken utmaning att spela henne! Inte nog med att hon har de flesta raderna av alla Shakespeares kvinnoroller, hon spelades dessutom som bekant av en pojke då pjäsen ursprungligen framfördes. Så vi har alltså en flicka, som egentligen är en pojke, som klär ut sig till pojke – för att sedan spela flicka!

Förvirrande? Mycket förstäeligt.

HÄR AR EN KORT SAMMANFATTNING. Rosalind har av sin farbror hertigen förvisats till skogen Arden. Hennes kusin Celia, hertigens dotter, följer med henne dit. Alldeles innan förvisningen hade hertigen anordnat en brottningsstävling som vanns av en ung man vid namn Orlando. Rosalind hade blivit störtförälskad och tydligt var känslorna ömsesidiga. Den vackre unge mannen drabbades dock av total tunghäfta och kunde bara inte uttrycka sina känslor. Åter till skogen Arden. Rosalind bestämmer sig för att klä ut sig till pojke och tar namnet Ganymedes. Klassiskt inslag här! Enligt grekisk mytologi var Ganymedes en kvinnligt skön ung man som Zeus totalt fallit för och tagit med sig upp till berget Olympus som sin personlige munskänk. Passande namn, eller hur, med tanke på Ganymedes/Rosalinds riktiga kön. Celia låtsas vara Ganymedes syster och även hon byter namn. Aliena tycker hon låter bra – roten till namnet antyder främlingskap; hon har ju gjort sig främmande för sitt sedvanliga liv i hertigens palats och skall nu spela rollen av pastoral herdinna.

VÄL ETABLERADE I EN LITEN STUGA i skogen, hittar de en massa mycket romantiska kärleksdikter tillägnade Rosalind. De hänger väl synliga på träd litet här och var. Celia/Aliena upptäcker att den sköne unge mannen Orlando också han tagit sin

Celia och Rosalind i *Som ni vill ha det*

tillflykt till skogen och att det är han som är upphovsmannen till de romantiska meddelandena. Rosalind blir alldeles till sig och kommer på en genial idé. Hon föreslår Orlando att hon/Ganymedes skall lära honom hur en kvinna som Rosalind skall uppvaktas för att hennes hjärta skall vinnas. Jag inbillar mig att Shakespeare hade hjärtligt roligt då han skrev ihop de följande scenerna. Rosalind vill inte bara ha vackert tal minsann. Nej, hon fordrar respekt och jämställdhet. Hon skäller ut honom efter noter då han kommer för sent till överenskommen träff. Hennes tid är minst lika viktig som hans!

Rosalind, Celia och Orlando i *Som ni vill ha det*

NATURLIGTVIS SLUTAR DET HELA lyckligt – med ett giftermål. Och i fallet Rosalind och Orlando tycker jag Shakespeare lyckats få oss tro på en lycklig framtid för de unga tu. För det mesta har man ju annars sina tvivel vad gäller äktenskapen i hans verk. Tänk bara på Isabella och hertigen i *Lika för lika* eller stackars Hero i *Mycket väsen för ingenting*. I den pjäsen har vi dock Benedikt och Beatrice som tycks vara som skapta för varandra. Förresten, nog påminner Rosalind och Beatrice om varandra!

SLUTLIGEN NÅGRA KOMMENTARER till rubriken för dessa rader. Rosalind är definitivt den kvinnoroll jag finner mest tilltalande i hela Shakespeares oeuvre. Kanske är det för att hon är lika pratig som jag! Som jag redan nämnt, har hon de i särklass flesta raderna av alla Shakespeares hjälttinnor – följd av Kleopatra och sedan Imogen i *Cymbeline*. Dessutom finner jag hennes självständighet och självkänsla mycket tilltalande. Och naturligtvis hennes humor och slagfärdighet. Överhuvudtaget är Rosalind ett mycket rikt och mångsidigt kvinnoporträtt. Jag har alltid inbillat mig att Shakespeare med denna roll mer eller mindre skapat sitt kvinnliga ideal. Vem vet?

SOM ETT KURIOSUM kan dock nämnas att enligt traditionen spelade Shakespeare ytterst sällan själv med i sina pjäser. Vålnaden i *Hamlet* var tydligt en av de roller han åtog sig – och så den som gamle Adam. Och vem var nu han? Jo, ingen mindre än Orlandos trotjänare som insisterade på att följa med ut i skogen Arden där Orlando ju uppvaktade Ganymedes/Rosalind! Kanske ville Shakespeare på nära håll uppleva sin favoritskapelse!

IDEL SPEKULATIONER, typiska för de tankelekar Shakespeares verk så inspirerande och så ofta inbjuder till.

Text: Gigi Stengård